

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 9 juli 2024

468/2024

Lag

om ändring av lagen om välfärdsområden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om välfärdsområden (611/2021) 11 §, 12 § 2 mom. och 13 §, av dem
13 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 350/2022, samt
fogas till lagen nya 12 a och 13 a § som följer:

11 §

Uppföljning, styrning och laglighetsövervakning av välfärdsområdena

Finansministeriet följer allmänt välfärdsområdenas verksamhet och ekonomi och svarar för den allmänna styrningen av välfärdsområdenas ekonomi och förvaltning och för den allmänna styrningen av verksamheten till den del det inte föreskrivs att detta hör till social- och hälsovårdsministeriets, inrikesministeriets eller något annat ministeriums behörighet. Finansministeriet samordnar statsrådets styrning av välfärdsområdena och ser till att välfärdsområdenas självstyrelse beaktas vid beredningen av lagstiftning som gäller välfärdsområdena.

Bestämmelser om social- och hälsovårdsministeriets behörighet vid den allmänna styrningen, planeringen, utvecklingen och tillsynen av social- och hälsovården finns i 21 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021). Bestämmelser om inrikesministeriets behörighet vid den allmänna styrningen, planeringen och utvecklingen av räddningsväsendet finns i 7 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet (613/2021).

Regionförvaltningsverket kan med anledning av klagomål undersöka om välfärdsområdet har iakttagit gällande lag.

12 §

Välfärdsområdenas ekonomi som en del av planen för de offentliga finanserna

Planen för de offentliga finanserna och statsrådets finanspolitiska mål för de offentliga finanserna styr ministerierna när de bereder den lagstiftning och styrning som gäller välfärdsområdena.

12 a §

Riksomfattande mål för välfärdsområdenas uppgifter

Statsrådet fastställer minst vart fjärde år riksomfattande strategiska mål för en jämlik, högklassig och kostnadsnyttoeffektiv skötsel av välfärdsområdenas uppgifter inom social- och hälsovården och räddningsväsendet. I de riksomfattande målen ska hänsyn tas till statsrådets finanspolitiska mål för de offentliga finanserna samt social- och hälsovårdsmi-

nisteriets och inrikesministeriets redogörelser enligt 31 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård och 15 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet samt eventuella andra uppföljningsdata som avser befolkningens hälsa och välfärd och social- och hälsovårdens och räddningsväsendets verksamhet och ekonomi.

Målen ska omfatta

1) mål som tryggar jämlikt tillhandahållande av tjänster och tjänsternas verkningfullhet, samordningen av tjänster och de språkliga rättigheterna samt främjar jämställdheten mellan könen,

2) mål för att öka produktiviteten och kostnadsnyttoeffektiviteten,

3) mål för utveckling av informationshanteringen och digitaliseringen,

4) mål för främjande av välfärd, hälsa och säkerhet samt för samarbetet kring dessa mellan välfärdsområden, kommuner och andra aktörer,

5) allmänna riktlinjer för välfärdsområdenas vittsyftande investeringar,

6) mål för genomförande av beredskap och förberedelser på regional och nationell nivå,

7) mål för samarbete och arbetsfördelning mellan välfärdsområdena och mellan samarbetsområdena för social- och hälsovården,

8) mål för utbildnings-, forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet.

De riksomfattande målen kan utöver det som avses i 2 mom. även gälla annat som behövs för att utveckla välfärdsområdenas verksamhet och ekonomi.

Finansministeriet ska i samarbete med social- och hälsovårdsministeriet och inrikesministeriet årligen följa upp och utvärdera uppnåendet av de riksomfattande målen. Vid behov ska målen ändras. En ändring kan grunda sig på förslag från ett eller flera välfärdsområden eller på initiativ från ett ministerium.

13 §

Välfärdsområdesdelegationen

I anslutning till finansministeriet finns välfärdsområdesdelegationen. Delegationens syfte är att främja genomförandet av de strategiska riktlinjerna för välfärdsområdenas verksamhet och ekonomi och av välfärdsområdenas självstyrelse samt samarbetet mellan riksomfattande och regionala aktörer.

Delegationens uppgift är att

1) förutse, följa och utvärdera hur välfärdsområdenas verksamhet och ekonomi har utvecklats och kommer att utvecklas,

2) behandla lagstiftning, lagstiftningsprojekt och andra statliga åtgärder som är principiellt viktiga och vittsyftande med avseende på välfärdsområdenas verksamhet, ekonomi och självstyrelse,

3) främja uppnåendet av de riksomfattande målen för välfärdsområdenas uppgifter och lägga fram förslag som gäller målen samt behandla i 12 a § 4 mom. avsedda initiativ från ministerierna och förslag från välfärdsområdena om att ändra målen,

4) behandla behoven att utveckla lagstiftningen om välfärdsområdenas uppgifter,

5) främja samarbetet mellan riksomfattande och regionala aktörer samt behandla den inre arbetsfördelningen inom och samarbetet mellan samarbetsområdena för social- och hälsovården.

Delegationen tillsätts av statsrådet. I delegationen ingår representanter för välfärdsområdena, HUS-sammanslutningen, Helsingfors stad och finansministeriet samt för övriga ministerier som ansvarar för styrningen av välfärdsområdena i deras uppgifter.

Närmare bestämmelser om delegationens sammansättning, mandatperiod, sektioner och uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Förhandlingar med välfärdsområdena

Finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och inrikesministeriet för årligen tillsammans förhandlingar med välfärdsområdet om genomförandet av de uppgifter som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar och om skötseln av välfärdsområdets ekonomi under samordning av finansministeriet. Syftet med förhandlingarna är att stödja verkningsfullheten, lönsamheten och resultaten av välfärdsområdets verksamhet och att styra välfärdsområdets organiseringsuppgift på strategisk nivå med beaktande av särskilt de i 12 a § avsedda riksomfattande målen.

I förhandlingarna följer man upp och utvärderar hur välfärdsområdets organiseringsansvar har uppfyllts och behandlar man målen för välfärdsområdets uppgifter samt åtgärder som stöder målen. Vid förhandlingarna utvärderar man hur välfärdsområdets kostnader och finansiering har utvecklats och kommer att utvecklas samt de åtgärder för att stödja kostnadsbehandlingen och andra åtgärder som ska genomföras i välfärdsområdet och genom vilka skötseln av välfärdsområdets uppgifter och tillgången till tjänster kan tryggas genom den finansiering som står till förfogande.

Ministerierna ska vid behov ge välfärdsområdet sådana åtgärdsrekommendationer om organiseringen och ekonomin som främjar verkningsfullhet, lönsamhet och resultat för välfärdsområdenas verksamhet.

Vid uppföljningen och utvärderingen av hur välfärdsområdets organiseringsansvar har uppfyllts utnyttjas de årliga redogörelser av välfärdsområdet och de expertbedömningar av Institutet för hälsa och välfärd och regionförvaltningsverket som avses i 29 § 2 mom. och 30 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård och i 13 § 2 mom. och 14 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet samt vid behov myndigheters andra utvärderingar.

Finansministeriet utarbetar i samarbete med välfärdsområdet ett dokument om förhandlingarna. I dokumentet antecknas vilka frågor som har behandlats och vad parterna har kommit fram till i förhandlingarna samt ministeriernas eventuella åtgärdsrekommendationer. Dokumentet offentliggörs i det allmänna datanätet.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområden tillämpas också på HUS-sammanslutningen. I förhandlingarna med HUS-sammanslutningen deltar även Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2024.

Den mandatperiod för delegationen för välfärdsområdenas ekonomi och förvaltning som pågår när denna lag träder i kraft upphör när statsrådet har tillsatt den välfärdsområdesdelegation som avses i denna lag. På delegationen för välfärdsområdenas ekonomi och förvaltning tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 5 juli 2024

Republikens President

Alexander Stubb

Kommun- och regionminister Anna-Kaisa Ikonen